De rol van de huisapotheker en de samenwerking met de huisarts: Wat is de visie van patiënten op het concept ‘huisapotheker’ en hoe kunnen hun ervaringen bijdragen aan een optimale zorg bij polyfarmacie?

Haio: PINSON Laura , U.G.
Promotor: BOECKXSTAENS Pauline , U.G.
Praktijkopleider: LINSKENS Els

Context: Sinds oktober 2017 is de nieuwe functie ‘huisapotheker’ in voege, een concept opgestart om aan patiënten met polyfarmacie gerichtere optimale farmaceutische zorg te verschaffen. Polyfarmacie is namelijk geassocieerd met negatieve gezondheidsuitkomsten zoals meer geneesmiddeleninteracties, verminderde therapietrouw en vermijdbare hospitalisaties. Deze kwalitatieve studie heeft als doel het perspectief van de patiënt op de huisapotheker in kaart te brengen, 1 jaar na de implicatie ervan.

Onderzoeksvraag: Wat is de visie van patiënten op het concept ‘huisapotheker’ en welke lessen kunnen we hieruit trekken vóór de doorgedreven implementatie van deze functie?

Methode: Eind 2017/begin 2018 werden patiënten tussen 60 en 85 jaar geïncludeerd via actief medewerkende huisapothekers uit de buurt van de opleidingspraktijk. De controlepatiënten zonder huisapotheker werden geselecteerd aan de hand van het elektronisch medisch dossier. Uiteindelijk werden er diepte-interviews over de (huis)apotheker afgenomen. Kwalitatieve analyse van de interviews gebeurde a.d.h.v. het programma Nvivo 12.

Resultaten: 16 patiënten werden geïnterviewd, 8 hiervan waren ingeschreven bij een huisapotheker. Ze hadden een gemiddelde leeftijd van 75.5 jaar oud, frequenteerden gemiddeld 1.6 apothekers afgelopen jaar en namen gemiddeld 6 geneesmiddelen in. Na de analyse van de interviews werden volgende thema’s gecreëerd: kennis van de huisarts, vertrouwen in de huisarts, mandaat aan de apotheker, taak van de apotheker, vertrouwen in de apotheker en meerwaarde van de huisapotheker. De huisarts wordt algemeen beschouwd als de expert wat betreft medicatie. Redenen die hiervoor worden opgegeven zijn de vertrouwensband tussen patiënt en huisarts, de medicatiekennis van de huisarts, en de mogelijkheid tot het inzien van het volledige medische patiëntendossier. Na intekenen bij een huisapotheker worden door de patiënten weinig concrete veranderingen gezien, zo had slechts één van de acht patiënten een medicatielijst van de huisapotheker thuis liggen.

Conclusie: De visie van de patiënten op de ‘huisapotheker’ sluit niet helemaal aan met de doelstelling die bij de invoering ervan was vooropgesteld. Patiënten beschouwen de apotheker nog te weinig als expert inzake farmaceutische zorg. Vrijwel alle patiënten hebben een vaste apotheker, al dan niet hun ‘huisapotheker’, maar toch gingen patiënten die nog niet waren ingetekend bij een ‘huisapotheker’ na uitleg over het concept nog geen initiatief nemen om hierop in te tekenen. Er worden nog te weinig medicatielijsten afgeleverd door de huisapotheker. Dit is nochtans een van de meest tastbare doelstellingen van het concept ‘huisapotheker’ en een cruciaal gegeven bij het managen van een optimale therapietrouw en veilige medicatie-inname bij polyfarmacie. De start van het concept ‘huisapotheker’ is veelbelovend maar deze masterproef toont aan dat patiënten zich niet echt betrokken voelen bij hun huisapotheker. Verder onderzoek en verdere uitwerking naar de barrières die patiënten ervaren bij inschrijving bij de huisapotheker is nodig.